

Rôzne prejavy Synodality

27. Pri modlitbe, reflexii a zdieľaní, ktoré vyvolali základné otázky, je dobré mať na pamäti tri roviny, v ktorých sa synodalita prejavuje ako „konštitutívny rozmer Cirkvi“.

Sú to:

- rovina životného štýlu, akým Cirkev bežne žije a koná, ktorý vyjadruje povahu Božieho ľudu, ktorý spoločne kráča a schádza sa na zhromaždení zvolanom Pánom Ježišom v sile Ducha Svätého, aby ohlasovala evanjelium. Tento štýl sa realizuje prostredníctvom „spoločného počúvania Božieho slova a slávenia Eucharistie, komunitného bratstva, spoluzodpovednosti a participácie celého Božieho ľudu na živote a misii Cirkvi – na jej rôznych úrovniach a pri rozlišovaní rôznych služieb a úloh“;
- rovina cirkevných štruktúr a procesov, vymedzených aj z teologického a kánonického hľadiska, v ktorých je synodálna povaha Cirkvi vyjadrená inštitucionálne – na miestnej, regionálnej aj univerzálnej úrovni;
- rovina synodálnych procesov a udalostí, na ktorej je Cirkev zvolávaná kompetentnou autoritou a v súlade so špecifickými procedúrami stanovenými cirkevnou disciplínou. Hoci sú tieto tri roviny z logického pohľadu odlišné, predsa na seba odkazujú a musia byť navzájom koherentne spojené, lebo inak sa odovzdáva protichodné svedectvo a podkopáva sa dôveryhodnosť Cirkvi. Totiž, ak sa synodálny štýl nevtelí do štruktúr a procesov, ľahko z úrovne úmyslov a želaní degraduje na úroveň rétoriky, pokým procesy a udalosti bez toho, aby boli oživené primeraných štýlom, ostávajú len prázdnu formalitou.

28. Okrem toho pri opätovnom skúmaní skúseností treba mať na pamäti, že „spoločné kráčanie“ možno vnímať z dvoch rôznych, no silne prepojených perspektív. V prvej ide o vnútorný život partikulárnych cirkví, o vzťahy medzi subjektmi, ktoré ich tvoria (v prvom rade tie medzi veriacimi a ich pastiermi – aj prostredníctvom participačných orgánov, ktoré upravuje kánonická disciplína, vrátane diecéznej synody) a o spoločenstvá, do ktorých sú rozčlenené (najmä farnosti). Ďalej sa týka vzťahov biskupov medzi sebou a s biskupom Ríma, a to aj prostredníctvom synodálnych orgánov na strednej úrovni (synody biskupov patriarchálnych cirkví a vyšších arcibiskupstiev, rady hierarchov a zhromaždenia hierarchov cirkví sui iuris, biskupské konferencie s ich národnými, medzinárodnými a kontinentálnymi združeniami). Ďalej sa to rozširuje na rôzne spôsoby, akými každá partikulárna Cirkev v sebe integruje príspevky rôznych foriem mníšskeho, rehoľného a zasväteného života, laických združení a hnutí, a tiež cirkevných inštitúcií rôzneho druhu (školy, nemocnice, univerzity, nadácie, charitatívne a asistenčné organizácie atď.). Napokon táto perspektíva zahŕňa aj spoločné vzťahy a iniciatívy s bratmi a sestrami z rôznych kresťanských konfesií, s ktorými máme spoločný dar krstu.

29. Druhá perspektíva je zameraná na to, ako Boží ľud kráča spoločne s celou ľudskou rodinou. Pozornosť sa sústreďuje na stav vzťahov, dialógu a prípadných spoločných iniciatív s veriacimi iných náboženstiev, s ľuďmi vzdialenými od viery, ako aj s konkrétnymi spoločenskými prostrediami a skupinami, s ich inštitúciami (svet politiky, kultúry, ekonomiky, financií, práce, odborov a podnikateľských združení, mimovládnych organizácií a občianskej spoločnosti, ľudové hnutia, rôzne druhy menšín, chudobní a vylúčení atď.)